

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ «ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻՑ ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ԱՐՏԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ, ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2016 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 8 կետը և Վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2016 թվականի մարտի 2-ի թիվ 7/9 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան» ՊՈԱԿ-ի կողմից պետական բյուջեից հատկացված միջոցների, ինչպես նաև արտաբյուջետային միջոցների օգտագործման, պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ վերահսկողությունն է:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան» ՊՈԱԿ-ին պետական բյուջեից հատկացված միջոցների, արտաբյուջետային միջոցների, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարումն ու օգտագործումն:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան» ՊՈԱԿ:

Վերահսկողության կարարման ժամկետը՝ 14.03.2016 թ-ից մինչև 01.10.2016թ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2014 թվականի հունվարի 1-ից մինչև ստուգման իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով, ինչպես նաև կիրառվել են ֆինանսական, արդյունավետության (կատարողական) և համապատասխանության տեսակները: Կիրառվել է ընտրանքային մեթոդի ոչ վիճակագրական եղանակ: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման և ստուգման արդյունքում ստացված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները

Դրամական միջոցների հոսքեր

ՀՀ կառավարության 2016 թվականի փետրվարի 4-ի թիվ 138 որոշմամբ «Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը վերակազմավորվել է «Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Համալսարան):

2014թ.-ին Համալսարանի եկամտային մասը կազմել է 4,082,345.0 հազ.դրամ, որից պետական բյուջեից՝ 698,861.0 հազ.դրամ կամ 17.1%, եկամուտի հիմնական մասը 3,032,899.0 հազ.դրամը կամ 74.3%-ը ստացվել է վճարովի ուսուցման համակարգից, իսկ 2014թ.-ի տարեսկզբի ազատ մնացորդը կազմել է՝ 601,360.0 հազ.դրամ: Նույն ժամանակաշրջանում ծախսային մասը կազմել է 3,781,269.0 հազ.դրամ, որից միայն աշխատավարձը կազմել է 2,987,921.0 հազ.դրամ կամ 79.0%:

2015թ.-ին համալսարանի եկամտային մասը կազմել է 3,861,398.0 հազ.դրամ, որից պետական բյուջեից՝ 837,556.0 հազ.դրամ կամ 21.7%, եկամուտի հիմնական մասը 2,810,223.0 հազ.դրամը կամ 72.8%-ը ստացվել է վճարովի ուսուցման համակարգից, իսկ տարեսկզբի ազատ մնացորդը կազմել է՝ 902,382.0 հազ.դրամ: Նույն ժամանակաշրջանում ծախսային մասը կազմել է 3,856,646.0 հազ.դրամ, որից միայն աշխատավարձը կազմել է 2,978,625.0 հազ.դրամ կամ 77.3%:

2016թ.-ին տարեսկզբի ազատ մնացորդը կազմել է՝ 902,382.0 հազ.դրամ:
Համալսարանը ընթացիկ հաշվեհամարների տարեսկզբի ազատ դրամական միջոցների մի մասը կարող էր ներդնել ավանդային հաշվեհամարներին և ստանալ տարեկան 10-15%-ի չափով փացուցիչ եկամուտ:

Ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցում, նպատակային ուսուցում.

«Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 6-րդ հոդվածի 4.1 կետի պահանջն այն է, որ «Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը վճարովի համակարգում սովորող ուսանողական համակազմի առնվազն տասը տոկոսին՝ ուսանողների վարձավճարներից գոյացած բյուջեի առնվազն յոթ տոկոսի չափով, իր միջոցների հաշվին՝ հիմք ընդունելով բարձր առաջադիմությունը և սոցիալական խումբը, իրականացնում է ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցում:

2014-2015թթ.-երի ուսումնական տարվա ընթացքում վճարովի համակարգում սովորող ուսանողների թվաքանակը կազմել է 10216 ուսանող, գանձված ուսման վարձը՝ 3,056,197.0 հազ. դրամ, վճարովի համակարգում սովորող թվով 1700 սոցիալական խումբ ունեցող ուսանողներ ստացել են ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցում՝ ընդամենը՝ 167,688.0 հազ.դրամ: Արդյունքում 2014-2015թթ.-երի ուսումնական տարվա ընթացքում ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձը մասնակի չի փոխհատուցվել 46,245.8 հազ.դրամ: Սույն խախտումը առաջացել է 2014 թվականի մայիսի 19-ին ընդունված երկու՝ «Կրթության մասին» և «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքներում կատարված փոփոխությունների արդյունքում առաջացած հակասության պատճառով: Այսինքն նույն ամսաթվին ընդունված երկու օրենքների փոփոխություններում ամրագրված է, որ Համալսարանը վճարովի համակարգում սովորող ուսանողական համակազմի առնվազն տասը տոկոսին՝ ուսանողների վարձավճարներից գոյացած բյուջեի առնվազն յոթ տոկոսի չափով, իր միջոցների հաշվին՝ իրականացնում է ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցում: Սակայն մի դեպքում «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2015 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ

մյուս դեպքում «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխությունը ուժի մեջ է մտնում 2014 թվականի սեպտեմբերի 1-ից:

Այսպիսով 2014-2015թթ.-երի ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի ընթացքում կարիքավոր ուսանողների ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցումը իրականացվել է որոշակի թերություններով, ինչն էլ երկրորդ կիսամյակում ամբողջությամբ շտկվել է:

2015-2016թթ.-երի ուսումնական տարվա ընթացքում վճարովի համակարգում սովորող ուսանողների թվաքանակը կազմել է 9716 ուսանող, գանձված ուսման վարձը՝ 2,810,223.0 հազ. դրամ, վճարովի համակարգում սովորող թվով 2200 սոցիալական խումբ ունեցող ուսանողներ ստացել են ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցում՝ 202,965.5 հազ.դրամ կամ 7.2%: 2015-2016թթ.-երի ուսումնական տարվա ընթացքում խախտումներ չի արձանագրվել:

Ընտրանքային ուսումնասիրվել է օրենքով սահմանված կարգով Համալսարանի կողմից իրականացվող ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցման գործընթացը (ուսումնասիրվել են շուրջ 200 սոցիալական խումբ ունեցող ուսանողների դիմումները):

Ընտրանքային ուսումնասիրության արդյունքում՝ 2014-2015թթ.-երի և 2015-2016թթ.-երի ուս.տարվա ընթացքում, արձանագրվել է թվով 10 խախտում կամ ուսումնասիրվածի 5%-ը:

- Համալսարանի պատմության և իրավագիտության ֆակուլտետի թվով 3 ուսանողներ դիմում են ներկայացրել, որ միակողմանի ծնողազուրկ են: Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4.1 կետի 3-րդ մասով սահմանված է, որ 23-տարին չլրացած միակողմանի ծնողազուրկ ուսանողների համար կիրառել ուսման վարձի զեղչ առնվազն 50%-ի չափով: Սակայն Համալսարանի կողմից կիրառվել է 40% զեղչ: Զեղչի կիրառման ընթացքում վերոգրյալ ուսանողների հաշվով պակաս կիրառված զեղչի գումարը կազմել է 50.0 հազ.դրամ: **Խախտվել է օրենքի 6 հոդվածի 4.1 կետի պահանջը:** Համալսարանի ուսումնական գործընթացի պլանավորման և կազմակերպման բաժնի կողմից ռեկտորին ներկայացվել է զեկուցագիր սխալը շտկելու վերաբերյալ:

- Հատուկ հոգեբանության ֆակուլտետի մեկ ուսանողուհի համաձայն իր դիմումի, վերջինս ունեցել է զեղչի կիրառման 2 տարակարգ (2.4 կետ և 2.5 կետ): Օրենքի և կանոնակարգի համաձայն 2 զեղչի տարակարգ ունեցող ուսանողների համար կիրառվում է

ավելի բարձր խումբը, սակայն կիրառվել է ցածր խումբը՝ 25%, 40%-ի փոխարեն: Մեկ կիսամյակի ընթացքում ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցմամբ պակաս է հաշվարկվել 40.0 հազ.դրամ: **Խախտվել է օրենքի 6 հոդվածի 4.1 կետի պահանջը:** Ստուգման ընթացքում Համալսարանի ուսումնական գործընթացի պլանավորման և կազմակերպման բաժնի կողմից կատարվել է վերահաշվարկ և փոխհատուցվել է պակաս հաշվարկված գումարի մասը:

- 2014-2015թթ. ուս.տարվա առկա ուսուցման համակարգի Հատուկ կրթության ֆակուլտետի Տիֆլոմանկավարժության բաժնի 3-րդ կուրսի մեկ ուսանողուհի իր դիմումի համաձայն, վերջինս ունեցել է զեղչի կիրառման 2 տարակարգ (2.1 կետ և 2.2 կետ): Այս դեպքում կիրառվել է 50% զեղչ 20%-ի փոխարեն, այսինքն ավել է փոխհատուցվել՝ 40.5 հազ.դրամ: Ֆակուլտետի դեկանի պարզաբանմամբ սխալը կատարվել է իր կողմից: Տվյալ ուսանողուհին արդեն ավարտել է: **Խախտվել է օրենքի 6 հոդվածի 4.1 կետի պահանջը:**

- Համաձայն Համալսարանի կանոնակարգի 3.10 կետի՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունում կամ համալսարանում առնվազն 5 տարի աշխատանքային ստաժ ունեցող հիմնական աշխատողների երեխաների նկատմամբ կիրառվում է ուսման վարձի մինչև 80% զեղչ: Հարկ է նշել, որ Համալսարանի տարբեր ֆակուլտետների թվով 5 ուսանողներ դիմում են ներկայացրել կանոնակարգի 3.10 կետով նախատեսված զեղչի կիրառման համար և զեղչվել: **Խախտվել է կանոնակարգի 3.10 կետը՝ քանի որ Համալսարանում աշխատող հիմնական աշխատողների աշխատանքային ստաժը չի բավարարել կանոնակարգով նախատեսված կետին:** Համալսարանի պրոռեկտորի պարզաբանման համաձայն՝ դիմումատուները պետք է նշեին կանոնակարգի 3.15 կետը, այն է առանձին դեպքերում համալսարանի ռեկտորի հրամանով այլ կարգավիճակ ունեցող ուսանողներին, որտեղ զեղչի կիրառման տոկոս չի նշվում, այսինքն մասնակի զեղչը կիրառվում է Համալսարանի ռեկտորի հայեցողությամբ:

- ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշման համաձայն՝ պետությունը ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վճարի լրիվ փոխհատուցում է տրամադրում պետության համար առաջնահերթություն և կարևորություն ներկայացնող մասնագիտություններով **նպատակային ուսուցմամբ** ընդունված ուսանողներին, նախարարության կողմից մշակված կարգի համապատասխան, հետագա աշխատանքային գործընթացի կարգավորման նպատակով կնքվում են անվճար պայմանագրեր:

Ուսումնասիրությամբ պարզվեց. **Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշման 2-րդ գ) կետի պահանջները**, մասնավորապես 2014-2015թթ. ուսումնական տարվա ընթացքում **նպատակային ուսուցմամբ** Համալսարանի հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող 187 ուսանողներից գանձվել է՝ 6,975.4 հազ.դրամ ուսման վարձ, իսկ 2015-2016թթ. ուսումնական տարվա ընթացքում **նպատակային ուսուցմամբ** Համալսարանի հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող 195 ուսանողներից գանձվել է՝ 6,574.9 հազ.դրամ ուսման վարձ: Խախտումն առաջացել է ԿԳ-նախարարի 31.07.2015թ.-ի 717-Ա/Ք հրամանով սահմանված տարեկան՝ 50.0 հազ.դրամի չափով գանձված վարձավճարներից:

- ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշման համաձայն պետությունն ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վճարի լրիվ փոխհատուցում է տրամադրում պետության համար առաջնահերթություն և կարևորություն ներկայացնող մասնագիտություններով **նպատակային ուսուցմամբ** ընդունված ուսանողներին, որոնց հետ Համալսարանը կնքում է պայմանագրեր ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից տրված ձևին համապատասխան, 4 օրինակից՝ մինչև նրանց հրամանագրումը: Հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող ուսանողների հետ չեն կնքվել ընթացակարգով նախատեսված պայմանագրեր: **Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշման պահանջները**, ինչն էլ անհնարին է դարձնում նրանց հետագա նպատակային աշխատանքային գործունեության՝ պայմանագրային պարտավորության վերահսկողությունը:

- ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշմամբ հաստատված կարգով (օրինակելի պայմանագիր), ուսանողի ուսումնառության ավարտից հետո նպատակային ընդունելության համար հայտ ներկայացրած դպրոցում 3-ամյա մասնագիտական աշխատանքային ստաժի մասին հավաստող փաստաթղթի հիման վրա Համալսարանը տրամադրում է ավարտական փաստաթղթեր՝ պետական նմուշի դիպլոմ: Համալսարանի կողմից **խախտվել է ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշմամբ հաստատված կարգը՝** պետական նմուշի դիպլոմները շրջանավարտներին տրամադրվել են անմիջապես ավարտելուց հետո՝ առանց 3-ամյա մասնագիտական աշխատանքային ստաժը հաստատող տեղեկանքի, ինչն էլ լրացուցիչ

հնարավորություն է ստեղծել ուսանողներին խուսափել պայմանագրով նախատեսված պարտավորություններից:

- **Նպատակային ուսուցմամբ** ծրագրի կազմակերպումը և վերահսկողությունը իրականացնում է Կրթության և գիտության նախարարությունը, իսկ պայմանագրի պահանջների կատարման նկատմամբ հսկողությունը իրականացնում է համապատասխան մարզպետարանը: 2010թ-ից մինչ օրս **նպատակային ուսուցման** ծրագրով ավարտած և դուրս մնացած ուսանողների հետ կնքված պայմանագրերի կատարման նկատմամբ վերահսկողությունը թերի է իրականացվել, ինչի արդյունքում հայտնի չէ արդյոք ավարտած ուսանողները համալրել են ՀՀ սահմանամերձ և բարձր լեռնային համայնքներում դպրոցների թափուր աշխատատեղերը ինչն էլ ՀՀ սահմանամերձ և բարձր լեռնային համայնքներում դպրոցների թափուր աշխատատեղերը մասնագետներով համալրման ծրագիրը դարձնում է անվերահսկելի: Վերոգրյալ թերությունների հետ կապված հարկ է նշել, որ որևէ իրավական նորմով սահմանված չէ **նպատակային ուսուցումն** ավարտած շրջանավարտների աշխատանքի ընդունման նկատմամբ Համալսարանի կողմից հսկողություն իրականացնելու իրավական գործառույթ, այդուհանդերձ Համալսարանը **նպատակային ուսուցմամբ** սովորած շրջանավարտների կողմից աշխատանքի ընդունման հանգամանքի պարզաբանման ուղղությամբ շարունակաբար մարզպետարաններ է ուղարկում համապատասխան հարցումներ: Կատարված հարցումների հիման վրա պարզվել է պայմանագրային պարտավորություններում խախտում թույլ տված անձանց շրջանակը և Համալսարանը նրանց վերաբերյալ դատարաններ է ներկայացրել ուսման վարձի բռնագանձման պահանջներ:

Նպատակային ուսուցման կազմակերպման նպատակով կնքված թվով 10 պայմանագրերի խախտման արդյունքում ուսանողներից բռնագանձվել է՝ 5,491.0 հազ.դրամ ուսման վճար:

Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ թվով 10 պայմանագրերի խախտման արդյունքում բռնագանձված 5,491.0 հազ.դրամ գումարը մնացել է Համալսարանի արտաբյուջետային հաշվին և չի փոխանցվել պետական բյուջե, **ինչը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:**

Պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում.

Համալսարանը բջջային և ինտերնետ կապ սպասարկող թվով 3 կազմակերպությունների հետ կնքել է պայմանագրեր շենքի տանիքային հատվածում վերջիններիս պատկանող բջջային և ինտերնետ կապի սարքավորումների տեղակայման, սպասարկման և շահագործման վերաբերյալ:

ՀՀ կառավարության 2013 թվականի հոկտեմբերի 3-ի թիվ 1130-Ն որոշմամբ սահմանվել է, որ տանիքներում տեղակայված կապի սարքավորումների վերաբերյալ նախկինում կնքված պայմանագրերը գործում են մինչև պայմանագրերի ժամկետների ավարտը, իսկ տվյալ հարաբերությունները կարգավորող նոր պայմանագրերը կնքվում են նշված որոշմամբ սահմանված կարգով:

«ԱրմենՏել» ՓԲԸ-ի և Համալսարանի միջև 2009 թվականի դեկտեմբերի 1-ին կնքված ARM-C559/09 տանիքի ալեհավաքի սպասարկման վերաբերյալ պայմանագիրը՝ 240.0 հազ.դրամ ամսական վճարով, ավարտվել է 2013 թվականի դեկտեմբերի 1-ին և պետք է կնքվեր նոր եռակողմ պայմանագիր, «ԱրմենՏել» ՓԲԸ-ի, Համալսարանի և ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության միջև:

«Օրանժ-Արմենիա» ՓԲԸ-ի և Համալսարանի միջև 2011 թվականի հունիսի 22-ին կնքված տանիքի սպասարկման վերաբերյալ N 130YE/1 համաձայնագիրը 300.0 հազ.դրամ ամսական վճարով ավարտվել է 2014 թվականի հունիսի 22-ին և պետք է կնքվեր նոր եռակողմ պայմանագիր «Օրանժ-Արմենիա» ՓԲԸ-ի, Համալսարանի և ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության միջև: Նման պայմանագրեր մինչ օրս չեն կնքվել և մինչև 2016 թվականը գանձումները կատարվել են հիմք ընդունելով հին պայմանագրերը: 2016 թվականի ընթացքում ալեհավաքների սպասարկումից ընդհանրապես գանձումներ չեն կատարվել չնայած այն հանգամանքին, որ նշված ընկերություններին պատկանող կապի սարքավորումները տեղակայված են շենքի տանիքում:

«Ղ-Տելեկոմ» ՓԲԸ-ի և Համալսարանի միջև 2009 թվականի մայիսի 1-ին կնքված տանիքային հատվածում բջջային կայան տեղակայելու և շահագործելու վերաբերյալ թիվ YER036 պայմանագիրը 325.0 հազ.դրամ ամսական վճարով ավարտվել է 2014 թվականի մայիսի 5-ին և պետք է կնքվեր նոր եռակողմ պայմանագիր: Նման պայմանագիր կնքվել է միայն 2014 թվականի նոյեբերի 11-ին և շուրջ 6 ամիս տարածքի սպասարկման համար գումարները գանձվել են հիմք ընդունելով հին պայմանագիրը:

1. Հիմնական դպրոց և հենակետային վարժարան

Վերահսկողության ընթացքում պարզվեց, ՀՀ Կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1872Ն որոշման 1-ին կետի համաձայն՝ քաղաքապետարանի՝ «Վ. Թոթովենցի անվան N 57 միջնակարգ դպրոց» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը, միացման ձևով վերակազմավորվել է ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության «Խ.Աբովյանի անվան Հայկական Պետական Մանկավարժական Համալսարան» /այսուհետ ՀՊՄՀ/ պետական ոչ առևտրային կազմակերպությանը: ՀՊՄՀ-ի ղեկավարի 2013 թվականի ապրիլի 19-ի N2-452 հրամանի 1-ին կետի համաձայն՝ «Վ. Թոթովենցի անվան N 57 հիմնական դպրոցը» գործում է որպես համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանում:

ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարի 2015 թվականի դեկտեմբերի 16-ի N 1033Ա/Ֆ հրամանի 7-րդ կետով Համալսարանին տրվել է տարեկան հանրակրթական ծրագրով առկա ուսուցմամբ համակազմի 125 սահմանային տեղերով կրթական գործունեության թիվ 1178 լիցենզիա, իսկ նախարարի 2015 թվականի դեկտեմբերի 17-ի թիվ 1039-Ա/Ֆ հրամանի համաձայն՝ Վ.Թոթովենցի անվան N 57 դպրոցին 2006 թվականի փետրվարի 2-ի թիվ 110-Ա/Ֆ հրամանով տրված լիցենզիան / սահմանային 200 տեղ/ վերաձևավորվել է ՀՊՄՀ-ի անվամբ:

Աշակերտների շարժի և հրամանագրերի ուսումնասիրությամբ՝ պայմանագրով սահմանված և լիցենզիայով նախատեսված աշակերտների միջին տարեկան թվի տարբերություն չարձանագրվեց: Ընդունելությունը կատարվել է լիցենզիայով նախատեսված սահմանային տեղերի թվին համապատասխան:

Հենակետային վարժարանը համալսարանի կազմում գործում է 2010 թվականից: ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարի 2010 թվականի հունիսի 10-ի N554-Ա/Ֆ հրամանի 1-ին կետի համաձայն՝ համալսարանին տրվել է ընդհանուր /3-րդ աստիճան/ կրթական ծրագրով առկա ուսուցմամբ, գործունեության թիվ 0018 լիցենզիա: Հրամանի 1-ին կետով հաստատվել է կրթական ծրագրով առկա ուսուցմամբ համակազմի սահմանային 300 տեղ, սակայն ՀՀ ԿԳՆ-ն անտեսելով վերոհիշյալ հրամանի «Հանրակրթական ուսուցման

շրջանակներում իրականացվող կրթական ծառայության գնման» պետական պայմանագրով 2015 թվականին հատկացրել է 320 տեղ, 2016 թվականին՝ 334 տեղ, այսինքն սահմանային տեղերից միջին տարեկան երեխաների թիվը ավել է հատկացվել՝ 2015 թվականին 20, 2016 թվականին 34 աշակերտների հաշվով:

ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության և համալսարանի միջև 2015 թվականի հունիսի 5-ին կնքված «Հանրակրթական ուսուցման շրջանակներում իրականացվող կրթության ծառայությունների գնման» թիվ ՀՀԿԳՆՆԶԲ-ՀԿ-15135 պետական պայմանագրով 2015 թվականի համար սահմանվել է.

1. Տարրական ընդհանուր կրթության ծառայությունների միջին տարեկան 74.7 աշակերտի համար 13,541.3 հազ. դրամ:

2. Հիմնական ընդհանուր կրթության ծառայությունների համար միջին տարեկան 68.3 աշակերտի համար 15,656.7 հազ.դրամ:

3. Հիմնական /լրիվ/ ընդհանուր կրթության ծառայությունների միջին տարեկան 320 աշակերտի համար 75,627.2 հազ.դրամ:

2015 թվականին հիմնական դպրոցի հաստատված հաստիքացուցակով և տարիֆիկացիայով աշխատավարձի ֆոնդը կազմել է 29,599.0 հազ.դրամ: Ճշտված նախահաշվով հաստատվել է 35,232.3 հազ.դրամ, կամ ավել է հաստատվել 5,633.3 հազ.դրամ:

Հենակետային վարժարանի համար հաստատված հաստիքացուցակով և տարիֆիկացիայով աշխատավարձի ֆոնդը կազմել է 60,819.4 հազ.դրամ: Ճշտված նախահաշվով հաստատվել է 63,727.6 հազ.դրամ, կամ ավել է հաստատվել 2,908.2 հազ.դրամ:

Նախահաշվով ավել հաստատված գումարները ծախսվել են տարեվերջին աշխատակիցների պարգևատրման համար:

4. Գնումներ

- 2015 թվականի ապրիլի 7-ին Համալսարանի և «Կոմպասս» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է համակարգիչների ձեռք բերման պայմանագիր՝ 7,668.1 հազ.դրամ արժեքով (ՀՊՄՀ-ՇՀԱՊԶԲ-11/8(1): Պատվիրատուի կողմից շուկայական գների ուսումնասիրություն չի իրականացվել, **խախտվել է** ՀՀ Կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի N 168-Ն որոշման 35.1 կետի պահանջները, այն է՝ մինչև գնումների հրավերների հաստատումը,

բացառությամբ շինարարական ծրագրերի, գնահատող հանձնաժողովի անդամները պարտավոր են ուսումնասիրել Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան շուկաները և կազմել գրավոր երաշխավորություն տվյալ հրավերի շրջանակում իրականացվելիք գնումների շուկայական գների մասին՝ կցելով մանրամասն բացատրագիր նախահաշվային գնի ու շուկայական գնի համեմատության վերաբերյալ և ուսումնասիրությունը հիմնավորող փաստաթղթերը: Արդյունքում համակարգիչները ձեռք են բերվել շուկայականից 589.3 հազ. դրամ ավելի թանկ գնով (Աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1

հազ.դրամ

Հ/Հ	Անվանում ապրանք, աշխատանք, ծառայություն	Պայմանագրային գին			Շուկայական գին	Պայմանագրային և իրական գնի տարբերություն	Պայմանագրային գնի և իրական գնի տարբերություն (ընդամենը)
		Մեկ միավորի գինը	Քանակ	Ընդամենը			
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Համակարգիչ CPU Core i5 4590 Motherboard Asus Z97M-PLUS RAM DDR3-1600 8GB (2x4GB) Kingston Video Zotac GTX 650 HDD Toshiba 6Gb/s 1TB ODD Samsung 24x Case USB3 in Front Monitor Samsung 21.5 Full HD Keyboard,mouse USB, Genius	475.2	7	3,326.4	460.0	15.2	106.4
2.	Համակարգիչ CPU Core i3 4130 Motherboard Asus Z97M-PLUS RAM DDR3-1600 4GB Kingston Video Palit GT 630 HDD Toshiba 6Gb/s 500GB ODD Samsung 24x Case USB3 in Front Monitor Samsung 21.5 Full HD Keyboard,mouse USB, Genius	364.5	11	4,009.5	320.6	43.9	482.9
3.	Մոնիտոր Samsung 21.5 Full HD	66.45	5	332.25	66.45	-	-
	Ընդամենը						589.3

• 2015 թվականի ապրիլի 7-ին Համալսարանի և «Յուզեր Սիստեմզ» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է համակարգիչների ձեռք բերման պայմանագիր՝ 3,624.1 հազ.դրամ արժեքով

(ՀՊՄՀ-ՇՀԱՊՁԲ-11/8(2): Պատվիրատույի կողմից շուկայական գների ուսումնասիրություն չի իրականացվել, **խախտվել է ՀՀ Կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի N 168-Ն որոշման 35.1 կետի պահանջները**, ինչի արդյունքում համակարգիչները ձեռք են բերվել շուկայականից՝ 378.0 հազ.դրամ ավելի թանկ գնով (Աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2
հազ.դրամ

Հ/Հ	Անվանում ապրանք, աշխատանք, ծառայություն	Պայմանագրային գին			Շուկայական գին	Պայմանագրային և իրական գնի տարբերություն	Պայմանագրային գնի և իրական գնի տարբերություն (ընդամենը)
		Մեկ միավորի գինը	Քանակ	Ընդամենը			
	1	2	3	4	5	6	7
4.	Համակարգիչ All in One Lenovo C40-30-W 21.5 FHD 10-Point Touch, 1920x1080, Intel Core i3-4006U, 4G DDRIII, 500GB HDD, DOS,DVD RAMBO, No TV Tuner, Dedicated GPU,NVidia GF 820A 1GB,WiFi BGN, Gigabyte LAN, WIRELESS K/M, HDMI Out, Card Reader, BT, 720P Webcam	696.0	2	1,392.0	507.0	189.0	378.0
5.	Պլանշետ Samsung Galaxy Tab4, 10.1,16GB,3G	165.0	3	495.0	165.0	-	-
6.	Հեռուստացույց Samsung PS-51F4000	434.0	4	1,737.6	434.0	-	-
	Ընդամենը						378.0

• 2014 թվականի սեպտեմբերի 17-ին Համալսարանի և «Տոսպ » ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է սպորտային համազգեստի (կանացի 1000 և տղամարդու՝ 150 հատ յուրաքանչյուրը 4.0 հազ. դրամով) ձեռք բերման պայմանագիր՝ 4,600.0 հազ.դրամ արժեքով (ՀՊՄՀ-ՇՀԱՊՁԲ-11/10-1): Պատվիրատուի կողմից շուկայական գների ուսումնասիրություն չի իրականացվել, **խախտվել է ՀՀ Կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի N 168-Ն որոշման 35.1 կետի պահանջները**, ինչի արդյունքում սպորտային համազգեստները ձեռք է բերվել տեղական շուկայական գնից 380.0 հազ. դրամ ավելի թանկ գնով:

Եզրակացություն

1. 2014-2015թթ.-երի ուսումնական տարվա ընթացքում ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձը մասնակի չի փոխհատուցվել՝ 46,245.8 հազ.դրամ: Սույն խախտումը առաջացել է 2014 թվականի մայիսի 19-ին ընդունված երկու՝ «Կրթության մասին» և «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքներում կատարված փոփոխությունների արդյունքում առաջացած հակասության պատճառով: «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխությունը ուժի մեջ է մտել 2015 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխությունը ուժի մեջ է մտնում 2014 թվականի սեպտեմբերի 1-ից:

2014-2015թթ.-երի ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի ընթացքում կարիքավոր ուսանողների ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցումը իրականացվել է որոշակի թերություններով, ինչն էլ երկրորդ կիսամյակում ամբողջությամբ շտկվել է:

2. Ուսումնասիրվել է 2014-2015թթ.-երի և 2015-2016թթ.-երի ուսումնական տարում Համալսարանի կողմից իրականացվող ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցմամբ՝ շուրջ 200 սոցիալական խումբ ունեցող ուսանողների դիմումները: Ուսումնասիրության արդյունքում արձանագրվել է՝ թվով 10 խախտում:

3. Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշման 2-րդ գ) կետի պահանջները, մասնավորապես 2014-2015թթ. ուսումնական տարվա ընթացքում նպատակային ուսուցմամբ Համալսարանի հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող 187 ուսանողներից գանձվել է՝ 6,975.4 հազ.դրամ ուսման վարձ, իսկ 2015-2016թթ. ուսումնական տարվա ընթացքում 195 ուսանողներից գանձվել է՝ 6,574.9 հազ.դրամ ուսման վարձ, խախտումը առաջացել է ԿԳ-նախարարի 31.07.2015թ.-ի 717-Ա/Ք հրամանով սահմանված տարեկան՝ 50.0 հազ.դրամի չափով գանձված վարձավճարներից:

4. Պետության համար առաջնահերթություն և կարևորություն ներկայացնող մասնագիտություններով նպատակային ուսուցմամբ ընդունված ուսանողների հետ

Համալսարանը կնքում է պայմանագրեր ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից տրված ձևին համապատասխան, 4 օրինակից՝ մինչև նրանց հրամանագրումը: Հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող ուսանողների հետ չի կնքվել ընթացակարգով նախատեսված պայմանագրեր: **Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշման պահանջները:** Ինչն էլ անհնարին է դարձնում նրանց հետագա նպատակային աշխատանքային գործունեության պայմանագրային պարտավորությունների վերահսկողությունը:

5. Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշմամբ հաստատված կարգը՝ պետական նմուշի դիպլոմները շրջանավարտներին տրամադրվել են անմիջապես ավարտելուց հետո՝ առանց 3-ամյա մասնագիտական աշխատանքային ստաժը հաստատող տեղեկանքի: Ինչն էլ լրացուցիչ հնարավորություն է ստեղծել ուսանողներին խուսափել պայմանագրով նախատեսված պարտավորություններից:

6. Որևէ իրավական նորմով սահմանված չի **նպատակային ուսուցումն** ավարտած շրջանավարտների աշխատանքի ընդունման նկատմամբ Համալսարանի կողմից հսկողություն իրականացնելու իրավական գործառույթ, սակայն **նպատակային ուսուցման** կազմակերպման նպատակով կնքված թվով 10 պայմանագրերի խախտման արդյունքում ուսանողներից բռնագանձվել է՝ 5.491.0 հազ.դրամ ուսման վճար, ինչը մնացել է Համալսարանի արտաբյուջետային հաշվին և չի փոխանցվել պետական բյուջե:

7. Բջջային և ինտերնետ կապ սպասարկող «Արմենթել» ՓԲԸ-ի և «Օրանժ-Արմենիա» ՓԲԸ-ի հետ ՀՀ կառավարության 2013 թվականի հոկտեմբերի 3-ի թիվ 1130-Ն որոշմամբ սահմանված համալսարանի, ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության և կազմակերպությունների միջև պայմանագրեր չեն կնքվել, որի արդյունքում պետական բյուջեն կստանար լրացուցիչ եկամուտ:

8. ՀՀ ԿԳՆ-ն անտեսելով 2010 թվականի հունիսի 10-ի N554-Ա/Ֆ հրամանի 1-ին կետով հաստատված 300 տեղի փոխարեն «Հանրակրթական ուսուցման շրջանակներում իրականացվող կրթական ծառայողական գնման» պետական պայմանագրով 2015 թվականին հատկացրել է 320 տեղ, 2016 թվականին՝ 334 տեղ, այսինքն սահմանային տեղերից միջին տարեկան երեխաների թիվը ավել է հատկացվել՝ 2015 թվականին 20, 2016 թվականին 34 աշակերտների հաշվով:

9. Վերահսկվել է Համալսարանի և «Կոմպաս» ՍՊԸ-ի միջև կնքված համակարգիչների ձեռք բերման պայմանագիրը՝ 7,668.1 հազ.դրամ արժեքով: Փաստացի գնումը կատարվել է շուկայական գներից՝ 589.3 հազ.դրամ թանկ:

10. Վերահսկվել է Համալսարանի և «Յուզեր-Սիստեմզ» ՍՊԸ-ի միջև կնքված համակարգիչների ձեռք բերման պայմանագիրը՝ 3,624.1 հազ.դրամ արժեքով: Փաստացի գնումը կատարվել է շուկայական գներից՝ 378.0 հազ.դրամ թանկ:

11. Վերահսկվել է Համալսարանի և «Տոսպ» ՍՊԸ-ի միջև կնքված համակարգիչների ձեռք բերման պայմանագիրը՝ 4,600.0 հազ.դրամ արժեքով: Փաստացի գնումը կատարվել է շուկայական գներից՝ 380.0 հազ. դրամ թանկ:

Առաջարկություններ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը՝

- Չեղարկել ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշմանը հակասող ԿԳ-նախարարի 31.07.2015թ.-ի 717-Ա/Ք հրամանը:
- Վերանայել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2010 թվականի հունիսի 10-ի N554-Ա/Ֆ հրամանի 1-ին կետը, քանի որ այն հակասում է փաստացի կնքված պայմանագրերին:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությանը՝

Կնքել նոր եռակողմ պայմանագիր Համալսարանի, բջջային և ինտենետ կապ սպասարկող կազմակերպությունների միջև:

«Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան» ՊՈԱԿ-ին՝

- Ազատ դրամական միջոցները ներդնել ավանդային հաշվեհամարին և ստանալ լրացուցիչ եկամուտ:
- Բացառել ուսումնական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցման գործընթացում խախտումները:

- Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 27-ի 1183-Ն որոշման հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող ուսանողների հետ կնքել ընթացակարգով նախատեսված պայմանագրեր:
 - **Նպատակային ուսուցումն** թվով 10 պայմանագրերի խախտման արդյունքում բռնագաձված 5,491.0 հազ.դրամ գումարը **ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:**
 - Նախահաշվային գների կազմման ժամանակ ուշադրություն դարձնել շուկայական գների ուսումնասիրմանը, հիմք ընդունելով ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների իրական շուկայական գները:
- Վերականգնման ենթակա գումարները փոխանցել գանձապետարանում ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված թիվ 96900005281515 'Պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր' եկամտային հաշվին:**